

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลง
ระหว่าง เนติบัณฑิตยสภา
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
และ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ปีที่ ๒๙ ฉบับที่ ๓๓๑ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

พระตำรัส

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา
ในพิธีลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการ
ระหว่างเนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล
ณ เนติบัณฑิตยสภา
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้ทราบจากนายกเนติบัณฑิตยสภาว่า กองทุนพัชรกิติยาภาซึ่งได้ดำเนินงานมาเป็นเวลา ๑๐ ปีนั้น ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี สามารถส่งนักศึกษาไปศึกษาต่อที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล สหรัฐอเมริกา ได้ถึง ๑๐ คน. อีกทั้งผู้ที่สำเร็จการศึกษา เมื่อเดินทางกลับมายังประเทศไทยแล้ว ได้นำความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาใช้ประกอบกิจการงานสร้างสรรค์ประโยชน์แก่ประเทศชาติ.

ขอขอบใจเนติบัณฑิตยสภา คณะกรรมการกองทุนพัชรกิติยาภา ที่ได้ร่วมสนับสนุนและปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ จนทำให้กองทุนมีความเจริญมั่นคง สามารถดำเนินกิจการได้ตามเจตนารมณ์ที่จะพัฒนาบุคลากรทางกฎหมายของประเทศไทยให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ทัดเทียมกับนานาชาติ.

ในการลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการในครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอขอบใจคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล ที่ได้ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่เริ่มตั้งกองทุนจนถึงบัดนี้ และขอขอบใจสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ที่เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือ อันจะทำให้กิจกรรมของกองทุนพัฒนาก้าวหน้าไปสู่การสร้างนักกฎหมายของประเทศไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น.

ขออวยพรให้การดำเนินกิจการภายใต้บันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการในครั้งนี้ จงบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ และขอให้ทุกท่านที่มาประชุม ณ ที่นี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

คำกราบทูล

ในพิธีลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างเนติบัณฑิตยสภา
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา
ณ อาคารสถานศึกษาและฝึกอบรม เนติบัณฑิตยสภา

กราบทูลกราบฝ่าพระบาท

เกล้ากระหม่อม นายวีระพล ตั้งสุวรรณ ประธานศาลฎีกา ในฐานะนายกเนติบัณฑิตยสภา พร้อมด้วย คณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา มีความสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ฝ่าพระบาทเสด็จพระดำเนินมาทรงเป็นประธาน ในพิธีลงนามบันทึกความตกลงเพื่อขยายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างเนติบัณฑิตยสภา สถาบันเพื่อการ ยุติธรรมแห่งประเทศไทย และคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยคอร์เนล ในวันที่

นับแต่เนติบัณฑิตยสภาได้จัดตั้งกองทุนพัชรกิติยาภาฯ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ ตลอดระยะเวลา ๑๐ ปี ที่ผ่านมานิติบัณฑิตยสภาได้คัดเลือกนักศึกษาไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย คอร์เนล ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวน ๑๐ คน ซึ่งถือได้ว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก นักศึกษาที่ สำเร็จการศึกษากลับมามีคุณภาพสามารถเข้าทำงานในส่วนงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศไทยและมหาวิทยาลัยคอร์เนล สอนองพระกรุณาธิคุณในฝ่าพระบาท ที่ได้ ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจเป็นแบบอย่างอันดี

ในการลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการในครั้งนี้ เป็นการลงนามครั้งที่ ๓ เพื่อ ขยายความร่วมมือออกไปอีก ๕ ปี หลังจากที่ได้มีการลงนามขยายความร่วมมือครั้งที่ ๒ เมื่อ ๕ ปีที่แล้ว โดยในการลงนามครั้งนี้ เนติบัณฑิตยสภาและคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยคอร์เนลเห็นพ้องกันตามข้อเสนอ ของผู้บริหารคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล ว่าสมควรที่จะพัฒนาความร่วมมือในด้านการแลกเปลี่ยน บุคลากรของมหาวิทยาลัยคอร์เนลและบุคลากรในหน่วยงานด้านกฎหมายของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งขึ้น และเพื่อให้ความร่วมมือดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างมากยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรที่จะเชิญสถาบันเพื่อ การยุติธรรมแห่งประเทศไทย เข้าร่วมเป็นภาคีในบันทึกความตกลงฉบับใหม่นี้ด้วย เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่รับ ผิดชอบถวายงานตามแนวพระดำริในด้านวิชาการและความร่วมมือระหว่างประเทศ

ในโอกาสนี้ เกล้ากระหม่อมขอประทานพระอนุญาตเบิกศาสตราจารย์เอ็ดดูอาร์โด เอ็ม เพนาลเวอร์ คณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล และ นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรม แห่งประเทศไทย กราบทูลในนามผู้แทนหน่วยงานภาคีความร่วมมืออีกสองฝ่าย และภายหลังจากที่ผู้แทนหน่วย งานทั้งสามได้ลงนามในบันทึกความตกลงฉบับดังกล่าวแล้ว เกล้ากระหม่อมขอประทานพระอนุญาตกราบทูล ฝ่าพระบาทประทานพระดำรัสเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่กิจกรรมในวันนี้ต่อไป

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

พิธีลงนาม

บันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างเนติบัณฑิตยสภา สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล
ห้องรพีพัฒน์ศักดิ์ ชั้น ๓ อาคารสถานศึกษาและฝึกอบรม เนติบัณฑิตยสภา
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐

วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๐.๐๐ น. พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา องค์กรประธาน กิตติมศักดิ์ คณะกรรมการบริหารกองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย เสด็จพระดำเนินไปยังห้องรพีพัฒน์ศักดิ์ ชั้น ๓ อาคารสถานศึกษาและฝึกอบรม เนติบัณฑิตยสภา ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เพื่อทรงเป็นประธานในพิธีลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างเนติบัณฑิตยสภา สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล

* อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ, รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการและโครงการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักงานอัยการสูงสุด

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๓๓๑

สารบัญ

- ๒ พระดำรัส พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ในพิธีลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการฯ
- ๓ คำกราบทูลในพิธีลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการฯ
- ๔ สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก
- ๕ เนื่องจากปก “พิธีลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการฯ”
- ๖ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ
- ๑๓ คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ
- ๑๕ เจาะฎีกาเด่น
- ๑๘ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย
- ๒๐ บทความเรื่อง “เจ้าหน้าที่ขอเวรระเบียบ...แพทย์ต้องให้หรือไม่?”
- ๒๒ มุมข่าว
- ๒๓ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา
- ๒๔ บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ **ที่ปรึกษา** นายชัยวัฒน์ เกตุปริชาสวัสดิ์ **ประธานฝ่ายอำนวยการ** นายสัตยา อรุณธำรง **รองประธานฝ่ายอำนวยการ** ● นายกฤษฏา บุญยสมิต **ฝ่ายอำนวยการ** นายสุรพันธ์ ทิมกระจ่าง ● นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม ● นายมันเกียรติ ธนวิจิตรพันธ์ ● นางศิริอร เทชะบำรุง มณีนินธุ์ ● นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทพรภัก ● นายโกศลวัฒน์ อินทุจันทร์ยง ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำจร **กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ** นางศิริอร เทชะบำรุง มณีนินธุ์ **ผู้ช่วยบรรณาธิการ** ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง ● นายนิรันดร์ วุฒิวัดน์ ● นายมนต์ชัย ชินนทรสิลา ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● นายอำนาจ เนตยสุภา ● นางสาวมาติกา ธนเดชากุล ● นางปฐมณ เดชเดโช ● นายไตรวิจิจ ทุจินดา **ฝ่ายดำเนินการ** นางพรพรรณ แดงอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ ไสวณณะ ● นางวาสนา เกตุแห่ง **การเงิน** นางกฤติญา โพธิ์งาม **ทะเบียน จัดส่ง** นางฉวีชา โชคชัยมาดล

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงถวายพวงมาลัยสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว หน้าอาคาร เนติบัณฑิตยสภา พระอนุสาวรีย์กรมหลวงราชบุรี ดิเรกฤทธิ หน้าอาคารสถานศึกษาและฝึกอบรม เนติบัณฑิตยสภา เสด็จพระดำเนินไปยังห้อง รพีพัฒนศักดิ์ เพื่อทอดพระเนตรวิดิทัศน์เกี่ยวกับกองทุน พัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย ทรงเป็นประธาน ในพิธีลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือ ทางวิชาการระหว่างเนติบัณฑิตยสภา สถาบันเพื่อ การยุติธรรมแห่งประเทศไทย และคณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยคอร์เนล ในฐานะทรงเป็นองค์ประธาน กิตติมศักดิ์ คณะกรรมการบริหารกองทุนพัชรกิติยาภา เพื่อการศึกษากฎหมาย ซึ่งจัดลงนามเป็นครั้งที่ ๓ เพื่อส่งนักศึกษากฎหมายของไทยไปศึกษาต่อในระดับ ปริญญาโท ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล สหรัฐอเมริกา โดยครั้งนี้ ได้เพิ่มข้อตกลงเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการ ในด้านการ แลกเปลี่ยนบุคลากรของมหาวิทยาลัยคอร์เนล และ บุคลากรในหน่วยงานด้านกฎหมายของประเทศไทย ให้มีความเข้มแข็งขึ้น เกิดเป็นประโยชน์ในวงกว้าง มากขึ้น คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล จึงเชิญ

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบถวายงานตามแนวพระดำริด้านวิชาการและความร่วมมือระหว่างประเทศเข้าร่วมเป็นภาคีในบันทึกความตกลงฉบับใหม่นี้ด้วย

เมื่อผู้แทนหน่วยงานทั้งสามฝ่ายลงนามบันทึกความตกลงฯ เรียบร้อยแล้ว โอกาสนี้ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ได้ประทานพระดำรัส

เสด็จทอดพระเนตรนิทรรศการเกี่ยวกับกองทุน
พัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษาภาคภูมิใจ

ก่อนเสด็จพระดำเนินกลับได้ประทาน
พระอนุญาตให้คณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา
คณะกรรมการบริหารกองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษาภาคภูมิใจ และนักเรียนทุนพัชรกิติยาภา
เพื่อการศึกษาภาคภูมิใจ ร่วมเข้าเฝ้าฯ เพื่อทรงฉาย
พระรูป ณ ห้องรับรองแขกต่างประเทศ ชั้น ๒
อาคารสถานศึกษาและฝึกอบรม เนติบัณฑิตยสภา

กองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย (Bajrakitiyabha Fund for Legal Education) จัดตั้งขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ โดยความร่วมมือระหว่างเนติบัณฑิตยสภาและคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล เพื่อรำลึกถึงพระจริยวัตรอันงดงามของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เมื่อครั้งยังทรงศึกษาอยู่ที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล ทรงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้คณาจารย์และนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยคอร์เนล ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ทางกฎหมาย และเพื่อเป็นการถวายพระเกียรติพระองค์ท่าน มหาวิทยาลัยคอร์เนล จึงได้หารือกับนายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์ กรรมการเนติบัณฑิตยสภา ในฐานะกรรมการสภามหาวิทยาลัยและกรรมการที่ปรึกษาของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล เห็นควรจัดตั้งกองทุนขึ้นโดยขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเชิญพระนามของพระองค์ท่านมาตั้งเป็นชื่อกองทุน และขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตทูลเชิญทรงเป็นองค์ประธานกิตติมศักดิ์คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ซึ่งพระองค์ท่านทรงประทานพระอนุญาตตามที่ขอ โดยมีวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ดังนี้

(๑) ส่งนักศึกษากฎหมายของไทยไปศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา (Graduate Studies) ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล

(๒) ส่งเสริมการศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านกฎหมายระหว่างมหาวิทยาลัยคอร์เนลกับองค์กร หรือหน่วยงานทางกฎหมายของไทย

(๓) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ นักวิชาการ บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษาวิชากฎหมาย ระหว่างมหาวิทยาลัยคอร์เนลกับองค์กร หรือหน่วยงานทางกฎหมายของไทย

(๔) ส่งเสริมการศึกษานิติศาสตร์และการประกอบอาชีพทางกฎหมายอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

กองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างเนติบัณฑิตยสภา กับคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล ในการจัดส่งนักศึกษากฎหมายของไทย ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล มาแล้วสองครั้ง คือในปี ๒๕๕๐ และ ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบันนี้กองทุนฯ ได้จัดส่งนักเรียนทุนฯ ไปศึกษาต่อแล้วจำนวน ๑๐ คน สำหรับครั้งนี้เป็นการลงนามครั้งที่ ๓ โดยในเนื้อหาบันทึกความตกลงครั้งนี้ นอกจากจะมีข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดส่งนักศึกษากฎหมายไปศึกษาต่อแล้ว ยังได้เพิ่มข้อตกลงเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการในด้านการแลกเปลี่ยนบุคลากรของมหาวิทยาลัยคอร์เนล และบุคลากรในหน่วยงานด้านกฎหมายของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งขึ้น และก่อให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างมากขึ้น คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล จึงเห็นสมควรที่จะเชิญสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (Thailand Institute of Justice หรือ TIJ) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบถวายงานตามแนวพระดำริ ในด้านวิชาการและความร่วมมือระหว่างประเทศ เข้าร่วมเป็นภาคีในบันทึกความตกลงฉบับใหม่นี้

การใช้อำนาจบังคับมาตรการทางปกครองกรณีความรับผิดทางละเมิด**

ข้อเท็จจริง

ผู้ว่าราชการจังหวัด น. ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด จากการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค (จังหวัด น.) ได้ข้อมูลความผิดกรณีเทศบาลตำบล ร. จัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบล ร. โดยวิธีพิเศษเป็นจำนวนเงิน ๑๘ ล้านบาท แต่ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์และไม่มีความเหมาะสม ซึ่งผู้กระทำความผิดได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งจังหวัด น. ดังกล่าว และขอให้นำแนวทางกำหนดสัดส่วนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ ที่กำหนดสัดส่วนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ ความเป็นธรรมแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์ และหักสัดส่วนความรับผิดให้เหมาะสมตามพฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่แต่ละราย และขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับคำสั่งทางปกครองให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่เทศบาลตำบล ร. ไว้เป็นการชั่วคราว ศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาและให้ผู้ว่าราชการจังหวัด น. ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การแก้คำฟ้อง ผู้ว่าราชการจังหวัด น. ได้ทำคำให้การแก้คำฟ้องและคำให้การเพิ่มเติมแก้คำคัดค้านคำให้การยื่นต่อตุลาการศาลปกครองแล้ว ขณะนี้คดียังไม่ถึงที่สุด จังหวัด น. ได้แจ้งเตือนผู้กระทำความผิดให้มาชำระค่าสินไหมทดแทนกับเทศบาลตำบล ร. แล้ว แต่บุคคลดังกล่าวยังไม่ได้ชำระ ผู้ว่าราชการจังหวัด น. จึงใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยสืบหาหลักทรัพย์ของบุคคลดังกล่าวไปยังหน่วยงานสำนักงานที่ดินจังหวัด น. สำนักงานขนส่งจังหวัด น. และธนาคารในจังหวัด น. การที่จังหวัด น. จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเพื่อชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลตำบล ร. อาจจะทำให้เกิดความเสียหายแก่

เจ้าของทรัพย์สินได้ จังหวัด น. จึงประสงค์จะหาวิธีการดังกล่าวมาอย่างสำนักงานอัยการสูงสุด

ข้อหาหรือ

จังหวัด น. จึงขอหาหรือว่ากรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่ศาลปกครองยังไม่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด การที่จังหวัด น. จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเพื่อชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลตำบล ร. ต่อไปนั้น หากต่อมาศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด น. แพ้คดีและให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของจังหวัด น. ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งการใช้มาตรการบังคับทางปกครองดังกล่าวอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของทรัพย์สินได้นั้น จะมีแนวทางและวิธีปฏิบัติในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อเงินหรือทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดอย่างไร

คำวินิจฉัย

สำนักงานอัยการสูงสุด มีความเห็นดังนี้

๑. คำสั่งจังหวัด น. ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่องให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดทางละเมิดแก่เทศบาลตำบล ร. ได้สั่งให้บุคคลผู้กระทำความผิดจำนวน ๖ คน ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกับเทศบาลตำบล ร. แต่มีนาย จ. เพียงคนเดียวที่ยื่นฟ้องผู้ว่าราชการจังหวัด น. ต่อศาลปกครอง น. เป็นคดี ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๗ ดังนั้น คู่กรณีในคดีดังกล่าวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ จึงมีเพียงเฉพาะนาย จ. ผู้ฟ้องคดี และผู้ว่าราชการจังหวัด น. ผู้ถูกฟ้องคดี โดยบุคคลอื่นอีก ๕ คน ไม่ได้ร่วมเป็นผู้ฟ้องคดี ย่อมไม่เป็นคู่กรณีในคดีดังกล่าว และตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ มาตรา ๗๑ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองมีผลผูกพันเฉพาะคู่กรณี ไม่มีผลผูกพันบุคคลภายนอกด้วย เว้นเสียแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๔)^๑ และคดีนี้ไม่ปรากฏว่ามี

* อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ สำนักงานอัยการสูงสุด

** ส่วนข้อหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ เลขรับที่ ท.๑๖๑/๒๕๕๔

^๑ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๔) บัญญัติว่า

“มาตรา ๗๑ ภายใต้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ ให้มีผลผูกพันบุคคลภายนอกได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ในคำพิพากษาให้บุคคลใดออกจากราชการที่ใดให้ใช้บังคับตลอดถึงบริวารของผู้นั้นที่อยู่ในสถานที่นั้นด้วย เว้นแต่ผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิพิเศษอื่น
- (๒) ถ้าบุคคลใดได้เข้าเป็นผู้ค้าประกันในศาลเพื่อการดำเนินคดีใด ๆ ตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งใช้บังคับแก่การประกันนั้นได้โดยไม่ต้องฟ้องผู้ค้าประกันใหม่
- (๓) คำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับสถานะหรือความสามารถของบุคคล หรือนิติบุคคล บุคคลภายนอก จะยกขึ้นอ้างหรือใช้ยันกับบุคคลภายนอกก็ได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกจะมีสิทธิดีกว่า
- (๔) คำพิพากษาหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับสิทธิแห่งทรัพย์สินใด ๆ คู่กรณีที่เกี่ยวข้องอาจอ้างกับบุคคลภายนอกได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกจะมีสิทธิดีกว่า”

ข้อเท็จจริงเป็นกรณีตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๔) แต่อย่างไรใด

ฉะนั้น ไม่ว่าจะศาลปกครองนครศรีธรรมราชจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดเป็นอย่างไรในคดีที่นาย จ. ยื่นฟ้องผู้ว่าราชการจังหวัด น. ต่อศาลปกครอง ก็ไม่มีผลผูกพันบังคับกับบุคคลทั้ง ๕ คน ที่ไม่ได้เป็นคู่กรณีในคดีด้วย และด้วยคดีนี้เป็นการฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองไม่ใช่เพิกถอนกฎ ซึ่งมีผลผูกพันบังคับเป็นการทั่วไปไม่ได้เจาะจงบังคับเฉพาะบุคคลใดเหมือนกับการเพิกถอนคำสั่ง จังหวัด น. จึงขอที่จะดำเนินมาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของบุคคลผู้กระทำความผิดทั้ง ๕ คนที่ไม่ได้เป็นผู้ฟ้องคดีดังกล่าวได้โดยไม่ต้องรอคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลปกครอง

๒. สำหรับกรณีของนาย จ. ซึ่งฟ้องผู้ว่าราชการจังหวัด น. ต่อศาลปกครอง เนื่องจากศาลมีคำสั่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา จังหวัด น. จึงขอที่จะดำเนินมาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของนาย จ. ได้โดยไม่ต้องรอให้ศาลปกครองมี คำพิพากษาถึงที่สุด

อย่างไรก็ตาม จังหวัด น. อาจพิจารณาใช้ดุลพินิจรอการดำเนินมาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของบุคคลผู้กระทำความผิดทางละเมิดไว้จนกว่าศาลปกครองจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องระมัดระวังมิให้ล่วงเลยระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่จังหวัด น. ออกคำสั่งให้บุคคลผู้กระทำความผิดชดเชยค่าสินไหมทดแทน ทั้งนี้ตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสรีจที่ ๑๗๓/๒๕๕๑

๓. เรื่องแนวทางและวิธีปฏิบัติในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อเงินหรือทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดนั้น พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕๗ วรรคสอง บัญญัติให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลมโดยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้มีคำวินิจฉัย

เรื่องเสรีจที่ ๖๗๓/๒๕๕๑ วางแนวทางการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทรัพย์สินไว้ และกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว ๓๗๔ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ เรื่องแนวทางการใช้มาตรการบังคับทางปกครองถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น เพื่อแจ้งเวียนแนวทางการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนั้น ในเรื่องแนวทางและวิธีปฏิบัติในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อเงินหรือทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดนั้น จังหวัด น. ขอที่จะปฏิบัติตามหนังสือเวียนของกรมบัญชีกลางดังกล่าว

๔. หากจังหวัด น. มีปัญหาหรือข้อขัดข้องในการดำเนินมาตรการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕๗ จังหวัด น. ขอที่จะหารือไปยังกรมบัญชีกลางเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวต่อไป นอกจากนี้ แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุดถือว่าความขัดข้องในการดำเนินมาตรการบังคับทางปกครองดังกล่าวเป็นกรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)^๒ ซึ่งจังหวัด น. อาจใช้สิทธิทางศาลโดยการฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้บุคคลผู้กระทำความผิดทั้ง ๖ รายชดเชย ค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) และถือว่าจังหวัด น. เป็นเจ้าหน้าที่ในมูลละเมิดจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง^๓ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓๔/๒๕๕๖ และ ๕๓๔/๒๕๕๗) แต่ทั้งนี้การฟ้องคดีต่อศาลปกครองต้องฟ้องคดีภายในอายุความตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ คือ การฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี

^๒ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) บัญญัติว่า “มาตรา ๙ ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาคดีพิพาทหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้ (๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร”

^๓ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “มาตรา ๔๒ ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้นั้นเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๙ และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ ผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง”

หมายเหตุ

ข้อหาหรือนี้เป็นการหาหรือเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองในกรณีการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำต่อหน่วยงานของรัฐ สำหรับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองนั้น คณะกรรมการ วิถีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้เคยวินิจฉัยไว้ในเรื่องเสรีจที่ ๒๕๕/๒๕๕๖^๕ โดยวางหลักการทั่วไปเกี่ยวกับวิธีการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อันควรแก่การศึกษา ดังนี้

(๑) ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรการบังคับทางปกครองสามารถแบ่งได้เป็น ๒ กรณี ส่วนการจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองในกรณีใดนั้น ขึ้นอยู่กับว่าเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งทางปกครองเข้าหลักเกณฑ์ในกรณีใด กล่าวคือ

กรณีที่ ๑ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วยังไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือนเจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้น และขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีตามปัญหาที่หาหรือเป็นการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ค่าสินไหมทดแทน อันเป็นการออกคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน หน่วยงานของรัฐอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งกรณีดังกล่าวได้เคยมีความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองวินิจฉัยไว้แล้ว ในเรื่องเสรีจที่ ๔๙๔/๒๕๕๕^๕

กรณีที่ ๒ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ ถ้าผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คือ (๑) ให้

เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการแทน โดยผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองจะต้องใช้ค่าใช้จ่ายหรือเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสิบห้าของค่าใช้จ่ายดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ หรือ (๒) ให้มีการชำระค่าปรับทางปกครองตามจำนวนที่สมควรแก่เหตุแต่ต้องไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวัน

(๒) มาตรา ๕๗ วรรคสอง^๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติให้ผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดทรัพย์สินให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต่อมาได้มีกฎกระทรวงฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดบุคคลผู้มีอำนาจการยึด หรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน โดยข้อ ๑ (๒) กำหนดให้อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม เป็นผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง (อนึ่ง สำหรับกรณีผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองนี้ ผู้เขียนเห็นว่าอาจต้องพิจารณาประกอบกับกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐที่จะใช้มาตรการดังกล่าวด้วย เช่นกรณีตามข้อหาหรือนี้ ผู้หาหรือคือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถานศึกษา จึงต้องพิจารณาประกอบกับมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ด้วย)

(๓) คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน เจ้าหน้าที่ต้องมีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน หากไม่มีการปฏิบัติตามหนังสือเตือนดังกล่าว เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึด การอายัดทรัพย์สินของผู้นั้น และขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน ซึ่งในการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดนั้น จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติไว้ โดยไม่ต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี ดำเนินการหรือมีคำพิพากษาของศาลแต่อย่างใด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งกรณีดังกล่าวได้เคยมีความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติ

^๕ เป็นกรณีที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง วินิจฉัยตอบข้อหาหรือของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รายละเอียดปรากฏตามบันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสรีจที่ ๒๕๕/๒๕๕๖ เรื่อง วิธีการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

^๕ บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือช้อกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการบังคับทางปกครอง

^๖ มาตรา ๕๗ วรรคสอง บัญญัติว่า “วิธีการยึด การอายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ราชการทางปกครองวินิจฉัยไว้แล้วในเรื่องเสรีจที่ ๑๘๓/
๒๕๔๔^๓ และเรื่องเสรีจที่ ๔๙๔/๒๕๔๕^๔

กรณีเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองของ
หน่วยงานของรัฐนั้น คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง ยังอ้างถึงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดด้วยว่า ศาล
ปกครองสูงสุดได้เคยมีคำสั่งไว้เป็นบรรทัดฐาน กล่าวคือ
เมื่อหน่วยงานของรัฐได้มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าเสียหาย
ให้แก่หน่วยงานของรัฐ แต่เจ้าหน้าที่ไม่ชำระและหน่วยงาน
ของรัฐได้มีหนังสือเตือนให้เจ้าหน้าที่ชำระเงินภายในกำหนด
ระยะเวลาแล้วแต่เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามคำเตือน กรณีนี้
หน่วยงานของรัฐย่อมมีอำนาจบังคับชำระหนี้เงินด้วยตนเอง
โดยใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามที่กำหนดไว้ในส่วน
ที่ ๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ และ
ขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนตามมาตรา ๕๗ แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
ได้ กรณีจึงถือได้ว่าการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือ
เสียหายของหน่วยงานของรัฐไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งตามที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
หน่วยงานของรัฐจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตาม
นัยมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง^๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาล
ปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้
ตามนัยคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๓/๒๕๔๕ และที่ ๑๕๓/
๒๕๔๖

(อย่างไรก็ดี ต่อมาเมื่อมีแนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด
ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓๔/๒๕๕๖ และ ๕๓๔/๒๕๕๗
วางหลักเกี่ยวกับการฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ชัดเจนขึ้น โดย
ถือว่าความขัดข้องในการดำเนินมาตรการบังคับทางปกครอง
ดังกล่าวเป็นกรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของ
เจ้าหน้าที่รัฐ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี
พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)
ซึ่งหน่วยงานของรัฐอาจใช้สิทธิทางศาลโดยการฟ้องคดีต่อศาล
ปกครองเพื่อขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำละเมิดชดใช้

ค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ
วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง
(๓) ได้และถือว่าหน่วยงานของรัฐเป็นเจ้าหนี้ในมูลละเมิดจึง
เป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา
๕๒ วรรคหนึ่งได้)

(๔) เมื่อมาตรา ๕๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธี
ปฏิบัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้นำวิธีการ
ยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาคความแพ่งมาปฏิบัติโดยอนุโลม ดังนั้น
อายุความในการบังคับทางปกครองจึงควรที่จะนำอายุความ
การบังคับคดีตามมาตรา ๒๗๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาคความแพ่งมาบังคับใช้โดยอนุโลมเช่นกัน กล่าวคือ
จะต้องดำเนินการบังคับคดีให้เสร็จสิ้นภายในสิบปีนับแต่วันที่
หน่วยงานของรัฐออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงิน ซึ่งกรณี
ดังกล่าวได้เคยมีความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครองวินิจฉัยไว้แล้วในเรื่องเสรีจที่ ๔๙๔/๒๕๔๕^๖

(ต่อมาภายหลังคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง ได้มีคำวินิจฉัยเรื่องเสรีจที่ ๖๗๓/๒๕๕๑^๗
วางแนวทางการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทรัพย์สินไว้
ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งได้กล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับการได้รับ
ความคุ้มครองตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้มาตรการบังคับ
ทางปกครองด้วย ซึ่งกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือที่ กค ๐๔๑๐.๒/
ว ๓๗๔ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แนวทางการใช้
มาตรการบังคับทางปกครอง แจ้งเวียนแนวทางการใช้มาตรการ
บังคับทางปกครองตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครองดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ
ดังนั้น ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง หน่วยงานของรัฐ
จึงชอบที่จะปฏิบัติตามหนังสือเวียนของกรมบัญชีกลางดังกล่าว
และหากมีประเด็นปัญหาหรือข้อขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนิน
มาตรการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕๗ หน่วยงานของ
รัฐก็ชอบที่จะหารือไปยังกรมบัญชีกลางเพื่อให้เกิดความเข้าใจ
ในการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวต่อไป)

^๓ บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^๕ มาตรา ๕๒ บัญญัติว่า “ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้น การกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตาม มาตรา ๙ และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำสั่งตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ ผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดี ต่อศาลปกครอง ฯลฯ”

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^๗ บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง แนวทางการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทรัพย์สินที่อยู่ต่างประเทศ และความคุ้มครองตามกฎหมาย ของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ

พ.ต.ดร.สมหมาย จันทรเรือง*

“ฎีกามติคณะรัฐมนตรี”

มติคณะรัฐมนตรีกับความเป็นกฎหมายหรือไม่อย่างไร ได้มีการอธิบายและแสดงความเห็นหลายด้านหลายมุม แต่ก็ยังมีข้อพิพาทที่เชื่อมโยงถึงมติคณะรัฐมนตรีคือคำพิพากษาฎีกาที่ ๔๕๓๒/๒๕๕๘ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

โจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จำเลยทำสัญญาค้าประกันไว้กับธนาคารแห่งหนึ่งเพื่อเป็นประกันหนี้บริษัท จ. อย่างลูกหนี้ร่วมต่อมาโจทก์ได้รับโอนหนี้ดังกล่าวจากบริษัท ส. เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ โจทก์จึงฟ้องบังคับให้จำเลยในฐานะผู้ค้าประกันชำระหนี้แทนลูกหนี้

จำเลยให้การว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เนื่องจากโจทก์มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐส่วนจำเลยมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ซึ่งโจทก์จะต้องปฏิบัติตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ โดยให้ส่งเรื่องไปยังสำนักอัยการสูงสุดภายในอายุความ เพื่อมีความเห็นเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง แต่โจทก์หากระทำการดังกล่าวไม่

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยให้โจทก์ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาปรับแก้จำนวนเงินและดอกเบี้ยบางส่วน โจทก์และจำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยเกี่ยวกับประเด็นของมติคณะรัฐมนตรีว่า กรณีที่เกิดข้อพิพาทขึ้นระหว่างหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจมิให้ฟ้องคดีต่อศาล

ให้ส่งเรื่องที่มีข้อพิพาทเรียกร้องไปยังสำนักอัยการสูงสุดภายในอายุความ เพื่อพิจารณาเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาตัดสินชี้ขาดแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป ตามบันทึกข้อความและหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินคดีอาญาคดีแพ่งและคดีปกครอง เห็นว่าแม้ว่าโจทก์มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐ ส่วนจำเลยมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ และเกิดข้อพิพาทระหว่างกันตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องการยุติข้อพิพาทระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ จึงมิให้ฟ้องคดีต่อศาล แต่ให้ส่งเรื่องที่มีข้อพิพาทเรียกร้องไปยังสำนักอัยการสูงสุดพิจารณาและมีความเห็น แล้วเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ในกรณีการดำเนินคดีแพ่งในศาลยุติธรรมคณะรัฐมนตรีได้มีมติว่า “ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจที่ได้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในทางแพ่ง หรือกรณีจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาลและกรณีที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถูกเอกชนฟ้องคดีแพ่งให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีเรื่องนั้นโดยตรงดำเนินการ” และยังมีข้อกำหนดว่า “รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินธุรกิจการค้า

* ผู้ช่วยอัยการบดี และคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

การบริการ เป็นปกติธุระและเป็นคดีอันเกี่ยวกับ
ธุรกิจการค้านั้น ให้ได้รับการยกเว้น ไม่ต้องส่งเรื่อง
ให้พนักงานอัยการดำเนินการ” จึงเห็นได้ว่ากรณี
โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ ไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามมติ
คณะรัฐมนตรี เพราะโจทก์มิใช่รัฐวิสาหกิจ จึงเป็น
กรณีที่ไม่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดแนวทางให้ถือ
ปฏิบัติ โจทก์จึงไม่ต้องส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ
ดำเนินการ อีกทั้งมิใช่กรณีต้องการยุติข้อพิพาท
ระหว่างหน่วยงานของรัฐและวิสาหกิจโดยตรง
หากแต่มีเอกชนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยและเป็นเรื่อง
อันเกี่ยวกับธุรกิจการค้าเป็นปกติธุระ จึงไม่อยู่ใน
เกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีที่มีให้ฟ้องคดีต่อศาล
อย่างไรก็ตาม มติคณะรัฐมนตรีเป็นเพียงการวาง
แนวทางให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และ
รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติเท่านั้นมิใช่กฎหมาย เมื่อมี
ข้อโต้แย้งสิทธิเกิดขึ้นโจทก์ชอบที่จะใช้สิทธิทางศาล
ได้อยู่เอง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง ฎีกาของจำเลย
ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ศาลฎีกาพิพากษาให้จำเลยชำระเงินต้นตาม
คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ แต่ปรับแก้ดอกเบี้ย
บางส่วน

ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้

การวินิจฉัยของศาลฎีกาในคดีนี้ยืนยันชัดเจน
ว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ใช่กฎหมาย แต่อาจจะเป็น
มูลเหตุนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง แก้ไขกฎหมายหรือ
บัญญัติกฎหมายใหม่ได้ โดยทั่วไปมติคณะรัฐมนตรี
มีผลใช้บังคับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐ
ที่อยู่ในบังคับหรือในกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร

ดังนั้นเมื่อศาลฎีกาวินิจฉัยว่า โจทก์ไม่เป็น
หน่วยงานของรัฐ และมติคณะรัฐมนตรีมิใช่กฎหมาย
เมื่อมีข้อโต้แย้งสิทธิเกิดขึ้น โจทก์ชอบที่จะใช้สิทธิ
ทางศาลได้ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง เมื่อฟ้องโจทก์
ไม่ขาดอายุความ ศาลย่อมมีอำนาจพิพากษาบังคับ
จำเลยให้ชำระหนี้แก่โจทก์ได้

ต่อจากหน้า ๑๗

ส่วนที่จำเลยฎีกาขอให้ลงโทษสถานเบาและรอ
การลงโทษ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การที่จำเลยพาอาวุธปืน
ติดตัวไปในที่เกิดเหตุ แล้วใช้อาวุธปืนยิงข่มขู่โจทก์ร่วมกับ
พวกเยี่ยงอันธพาล โดยมีได้มีความยำเกรงต่อกฎหมายบ้าน
เมืองนับว่าเป็นพฤติการณ์การกระทำความผิดที่ร้ายแรง
ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ไม่ลดโทษและรอการลงโทษในความ
ผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ให้แก่จำเลยนั้น ศาลฎีกา
วินิจฉัยว่าเหมาะสมแล้ว

ในตอนท้าย ศาลฎีกายังได้วินิจฉัยเพิ่มเติมว่า ข้อเท็จ
จริงคดีนี้ฟังได้แต่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงเพื่อข่มขู่โจทก์ร่วมกับ
พวก แม้จะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๙๒ แต่โจทก์มิได้มีคำขอให้ลงโทษตามบทบัญญัติ
ดังกล่าว และความผิดฐานดังกล่าวมิใช่การกระทำที่รวมอยู่
ในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นที่ศาลสามารถลงโทษได้
ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
๑๙๒ วรรคท้าย และฟังว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็น
ความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น จึงไม่เป็นการกระทำละเมิด
ต่อโจทก์ร่วม จำเลยจึงไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่
โจทก์ร่วม

คดีนี้ จำเลยรับโทษเพียงจำคุก ๘ เดือน โดยไม่รอ
ลงโทษ และไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วม

เข้า...ฎีกาเดิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๒/๒๕๕๙

รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์*
มนต์ชัย ชนินทรลีลา**

พิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๒/๒๕๕๙

พนักงานอัยการจังหวัด ส.

โจทก์

นาง อ.

โจทก์ร่วม

นาย ก.

จำเลย

ป.อ. ทำให้ตกใจกลัว มาตรา ๓๙๒

ป.วิ.อ. ค่าสินไหมทดแทน คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ความผิดตามที่ฟ้องรวมการกระทำหลายอย่าง

ข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย นำบทบัญญัติในศาลชั้นต้นมาใช้ในชั้นอุทธรณ์

นำวิธีพิจารณาในชั้นอุทธรณ์มาใช้ในชั้นฎีกา มาตรา ๔๔/๑, ๔๖, ๑๙๒ วรรคท้าย, ๑๙๕ วรรคสอง,

๒๑๕, ๒๒๕

จำเลยใช้อาวุธปืนยิงเพื่อข่มขู่โจทก์ร่วม การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามที่โจทก์ฟ้อง ในการฟังข้อเท็จจริงในคดีส่วนแพ่งจึงต้องฟังข้อเท็จจริงตามคดีอาญาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ แม้การกระทำของจำเลยจะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๙๒ แต่โจทก์ก็ได้มีคำขอลงโทษตามบทบัญญัติดังกล่าว และการกระทำความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าวก็มีใช้เป็นการกระทำผิดที่รวมอยู่ในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นที่ศาลสามารถลงโทษได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคท้าย เมื่อฟังว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามฟ้องเสียแล้ว การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ร่วม จำเลยจึงไม่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วมตามคำร้องของโจทก์ร่วม การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ กำหนดให้จำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมจึงมิใช่เป็นการกำหนดให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามฟ้องโจทก์ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๑๕ และ ๒๒๕

(ทองธาร เหลืองเรืองรอง - ชัยยุทธ ศรีจันงค์ - วีระวิทย์ สายสมบัติ)

คดีนี้ศาลฎีกามีการวางหลักการชดเชยค่าสินไหมทดแทนในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาไว้อย่างน่าสนใจ ผู้เขียนขอกล่าวถึงรายละเอียดในคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีนี้ ดังนี้

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๐, ๙๑, ๒๘๘, ๓๗๑ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๗, ๘ ทวิ, ๗๒, ๗๒ ทวิ

จำเลยให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา นาง อ. ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาตเฉพาะข้อหาพยายามฆ่าผู้อื่น และโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทน เป็นค่าเสียหายแก่จิตใจ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ค่าซ่อมรถจักรยานยนต์ ๔,๐๐๐ บาท ค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๐๙,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วม

จำเลยให้การในคดีส่วนแพ่ง ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๘๐, ๓๗๑ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๗, ๘ ทวิ วรรคหนึ่ง, ๗๒ วรรคสาม, ๗๒ ทวิ วรรคสอง การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

* ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

** ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแรงงานกลาง

ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทรวงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ฐานมีอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมายไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต จำคุก ๖ เดือน ฐานพาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตและโดยไม่มีเหตุสมควร เป็นการกระทำความผิดเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุก ๖ เดือน ฐานพยายามฆ่าผู้อื่น จำคุก ๑๒ ปี ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ลดโทษให้กระทงละหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ฐานมีอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมายไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต จำคุก ๔ เดือน ฐานพาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและโดยไม่มีเหตุสมควร จำคุก ๔ เดือน และฐานพยายามฆ่าผู้อื่น จำคุก ๘ ปี รวมจำคุก ๘ ปี ๘ เดือน ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก และให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วม เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียม ให้เป็นพับ

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น และให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

โจทก์ โจทก์ร่วม ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยฐานพยายามฆ่าผู้อื่น และจำเลยฎีกาขอให้ลงโทษสถานเบาและรอกการลงโทษ โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันในระดับนี้รับฟังเป็นยุติได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ โจทก์ร่วม นางสาว ว. นางสาว ด. นาย อ. และนางสาว พ. กับพวกไปเที่ยวสถานบันเทิง ชื่อสปีด

จนกระทั่งเวลาประมาณ ๑ นาฬิกา ของวันรุ่งขึ้น จำเลยไปตามนางสาว พ. ซึ่งเป็นคนรักของจำเลยพาออกมาจากร้านดังกล่าวแล้วนั่งรถจักรยานยนต์ไปกับจำเลยผ่านกลุ่มโจทก์ร่วมกับพวกบริเวณลานจอดรถของร้านสปีด ต่อมาโจทก์ร่วมกับพวกนั่งรถจักรยานยนต์เพื่อกลับที่พักไปตามถนนสายสุรินทร์ - ปราสาท ถึงบริเวณโรงเรียนหนองโตง จำเลยขับรถจักรยานยนต์มีนางสาว พ. นั่งมาด้วยตามรถจักรยานยนต์ของโจทก์ร่วมกับพวก บอกให้โจทก์ร่วมกับพวกจอดรถ แล้วรถของจำเลยแซงขึ้นไปข้างหน้าและรถล้มลงต่อมาเวลา ๔.๓๐ นาฬิกา โจทก์ร่วมไปร้องทุกข์ต่อพันตำรวจตรีรัฐพงษ์ พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองสุรินทร์ กล่าวหาว่า จำเลยใช้อาวุธปืนพยายามฆ่าโจทก์ร่วม พันตำรวจตรีรัฐพงษ์สอบปากคำโจทก์ร่วมและจัดทำแผนที่สังเขปแสดงสถานที่เกิดเหตุไว้กับสอบปากค่านางสาว ว. และนางสาว ด. เป็นพยานไว้ ชั้นสอบสวนจำเลยให้การปฏิเสธ และจำเลยไม่เคยได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์และโจทก์ร่วมว่าจำเลยใช้อาวุธปืนยิงโจทก์ร่วมโดยเจตนาฆ่าอันเป็นความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามฟ้องหรือไม่ โดยโจทก์และโจทก์ร่วมฎีกาทำนองเดียวกันว่า คำเบิกความของโจทก์ร่วมและนาย อ. สอดคล้องกันรับฟังได้ว่า จำเลยกระทำความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นนั้น เห็นว่า แม้โจทก์และโจทก์ร่วมมีโจทก์ร่วมและนาย อ. เป็นประจักษ์พยานเบิกความทำนองเดียวกันว่า หลังจากจำเลยขับรถจักรยานยนต์แซงไปข้างหน้าและล้มลงแล้ว จำเลยลุกขึ้นมาใช้อาวุธปืนยิงมาทางโจทก์ร่วมและนาย อ. ก็ตาม แต่เมื่อพิเคราะห์พฤติการณ์แห่งคดีที่ได้ความว่า ขณะที่จำเลยไปตามนางสาว พ. ซึ่งเป็นคนรักของจำเลยที่ร้านสปีดนั้น แม้จำเลยอาจคิดว่าโจทก์ร่วมกับพวกชักชวนนางสาว พ. คนรักของจำเลยไปเที่ยวสถานบันเทิงในเวลากลางคืนจนเป็นเหตุให้จำเลยรู้สึกไม่พอใจโจทก์ร่วมกับพวกอยู่บ้างก็ตาม แต่ก่อนเกิดเหตุการณ์ที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงในที่เกิดเหตุ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยได้มีปากเสียงโต้เถียงหรือทะเลาะวิวาทกับกลุ่มของโจทก์ร่วมแต่ประการใด จึงไม่มีเหตุที่จำเลยจะคิดอาฆาตมาดร้ายถึงกับจะต้องคิดเอาชีวิตของโจทก์ร่วมกับพวก นอกจากนั้น หากจำเลยคิดจะฆ่าโจทก์ร่วมกับพวกก็สามารถยิงโจทก์ร่วมกับพวกได้ตั้งแต่ขณะที่จำเลยขับรถผ่านกลุ่มของโจทก์ร่วมบริเวณลานจอดรถและขณะขับรถแซงรถของโจทก์ร่วมกับพวก

แล้ว แต่ก็มีได้ใช้อาวุธปืนยิง เพียงแต่ถืออาวุธปืนจ้องสายไปมาในลักษณะข่มขู่เท่านั้น อีกทั้งขณะที่โจทก์ร่วมและนาย อ. กล่าวอ้างว่าจำเลยใช้อาวุธปืนยิงมาทางกลุ่มพวกตนนั้นอยู่ในระยะห่างเพียง ๑๐ ก้าว แต่กระสุนปืนกลับไม่ถูกผู้ใดและไม่ถูกรถจักรยานยนต์ที่โจทก์ร่วมกับพวกใช้เป็นยานพาหนะ ชั้นสอบสวนเจ้าพนักงานตำรวจก็ได้มีการตรวจสอบวิถีกระสุนที่จำเลยยิงว่าไปในทิศทางใด กรณีจึงมีเหตุอันควรสงสัยว่าจำเลยอาจใช้อาวุธปืนยิงเพื่อข่มขู่โจทก์ร่วมกับพวกโดยมิได้ประสงค์ต่อชีวิตก็เป็นได้ จึงต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗ วรรคสอง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษายกฟ้องในข้อหาพยายามฆ่าผู้อื่นมานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของโจทก์และโจทก์ร่วมฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายตามฎีกาของจำเลยว่ามีเหตุสมควรลงโทษสถานเบาหรือรอการลงโทษให้จำเลยหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยอ้างว่าปัจจุบันจำเลยประกอบอาชีพลูกจ้างหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและช่วยทำงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนก็ตาม แต่การที่จำเลยพาอาวุธปืนติดตัวไปในที่เกิดเหตุ แล้วใช้อาวุธปืนข่มขู่โจทก์ร่วมกับพวกโดยใช้อาวุธปืนยิงข่มขู่เยี่ยงอันธพาลโดยมิได้มีความยำเกรงต่อกฎหมายบ้านเมืองนับว่าเป็นพฤติการณ์การกระทำความผิดที่ร้ายแรง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ลงโทษในความผิดฐานมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองและพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยมิได้รับใบอนุญาต เมื่อลดโทษให้หนึ่งในสามแล้ว จำคุกกระหังละ ๔ เดือน รวม ๒ กระหังเป็นจำคุก ๘ เดือน โดยไม่รอการลงโทษให้จำเลย มานับว่าเหมาะสมแล้ว ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

อนึ่ง เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยใช้อาวุธปืนยิงเพื่อข่มขู่โจทก์ร่วม การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามที่โจทก์ฟ้อง ดังนี้ในการฟังข้อเท็จจริงในคดีส่วนแพ่งจึงต้องฟังข้อเท็จจริงตามคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ แม้การกระทำของจำเลยจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๙๒ แต่โจทก์ก็มิได้มีคำขอให้ลงโทษตามบทบัญญัติดังกล่าว และการกระทำความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าวก็มิใช่เป็นการกระทำความผิดที่รวมอยู่ในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นที่ศาลสามารถลงโทษได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา

๑๙๒ วรรคท้าย เมื่อฟังว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดที่รวมอยู่ในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามฟ้องเสียแล้ว การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ร่วม การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ กำหนดให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมจึงมิใช่เป็นการกำหนดให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามฟ้องโจทก์ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๑๕ และ ๒๒๕

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำร้องของโจทก์ร่วมที่ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓

บทสรุป คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น และความผิดฐานมีและพาอาวุธปืนฯกับโจทก์ร่วมขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนรวม ๓๐๙,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยฐานพยายามฆ่าผู้อื่นและจำเลยยังมีความผิดฐานมีและพาอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมายไว้ในครอบครองโดยมิได้รับใบอนุญาต กับให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วม ๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย แต่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาแก้ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นกับให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย

โจทก์และโจทก์ร่วมฎีกาให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น ส่วนจำเลยฎีกาขอให้ลงโทษสถานเบาในความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ และรอการลงโทษจำคุกแก่จำเลย ศาลฎีกาวินิจฉัยในประเด็นความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นในส่วนที่เป็นสาระสำคัญว่า ก่อนเกิดเหตุที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงในที่เกิดเหตุ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยได้มีปากเสียงโต้เถียงหรือทะเลาะวิวาทกับกลุ่มของโจทก์ร่วมแต่ประการใด จึงไม่มีเหตุที่จำเลยจะคิดอาฆาตมาดร้ายถึงกับจะต้องคิดเอาชีวิตของโจทก์ร่วมกับพวก และยกเหตุผลอื่นประกอบ แล้ววินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจำเลยอาจใช้อาวุธปืนยิงเพื่อข่มขู่โจทก์ร่วมกับพวกโดยมิได้ประสงค์ต่อชีวิตก็เป็นได้จึงฟังได้เพียงว่าเป็นแค่การข่มขู่

The Rule of Law and Policy

ผู้เขียนได้มีโอกาสเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (Thailand Institute of Justice or TIJ) ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๑ มกราคม ๒๕๖๐ ที่โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร The TIJ Workshop for Emerging Leaders offers a unique opportunity for practitioners from different sectors to engage with their global peers in policy dialogue facilitated by the international and interdisciplinary faculty from the network of TIJ and the Institute for Global Law & Policy (IGLP) at Harvard Law School.

โดยเป็นการสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับบุคคลที่กำลังจะก้าวขึ้นเป็นผู้นำการสัมมนานี้จะทำให้ผู้เข้าร่วมจากหลาย ๆ ภาคส่วนของสังคมจากทั่วโลกได้รับโอกาสพิเศษในการมีส่วนร่วมสนทนาและอภิปรายเกี่ยวกับนโยบายโดยมีผู้เป็นตัวกลางในการอภิปรายเป็นคณาจารย์ระหว่างประเทศจากสหวิทยาการต่าง ๆ ที่เป็นเครือข่ายของ TIJ และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

คำว่า “workshop” (n.) แปลว่า 2. a seminar, discussion group, or the like, that emphasizes exchange of ideas and the demonstration and application of technique, skills, etc.; a theater workshop; opera workshop.

คำว่า “emerge” (v.) แปลว่า 1. to come forth into view or notice, as from concealment or obscurity: a ghost *emerging* from the grave;

a ship *emerging* from the fog. 4. to come into existence; develop.

คำว่า “engage” (v.) แปลว่า 1. to occupy the attention or efforts of (a person or persons): He *engaged* her in conversation. 2. To secure for aid, employment, used, etc.: hire: to *engage* a worker; to *engage* a room

คำว่า “offer” (v.) แปลว่า 5. to give, make, or promise: She *offered* no response.

คำว่า “unique” (adj.) แปลว่า 1. existing as the only one or as the sole example; single; solitary in type or characteristics: a *unique* copy of an ancient manuscript. 2. having no like or equal; unparalleled; incomparable: Bach was *unique* in his handling of counterpoints.

คำว่า “opportunity” (n.) แปลว่า 1. an appropriate or favorable time or occasion: Their meeting afforded an *opportunity* to exchange views. 3. A good position, chance, or prospect, as for advancement or success.

คำว่า “practitioners” (n.) แปลว่า 1. a person engaged in the practice of profession, occupation, etc.: a medical *practitioner*. 2. a person who practices something specified.

คำว่า “sector” (n.) แปลว่า 6. a distinct part, especially of society or of a nation’s economy: the housing *sector*; the educational *sector*. 7. a section or zone, as of a city.

* ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา น.บ. (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย น.บ.ท. LL.M. New York University LL.M. The University of Chicago (ทุน ก.พ. ตามความต้องการของกรมบังคับคดี ๒๕๔๖) J.S.D. University of Illinois (ทุนสำนักงานศาลยุติธรรม ๒๕๕๓) (คำแปลและตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษจาก www.dictionary.com)

คำว่า “peer” (n.) ออกเสียงว่า “เพีย” แปลว่า 1. a person of the same legal status: a jury of one’s peers. 2. a person who is equal to another in abilities, qualifications, age, background, and social status.

คำว่า “dialogue” (n.) แปลว่า 1. conversation between two or more persons. 3. an exchange of ideas or opinions on a particular issue, especially a political or religious issue, with a view to reaching an amicable agreement or settlement.

คำว่า “interdisciplinary” (adj.) แปลว่า 1. combining or involving two or more academic disciplines fields of study: The economics and history departments are offering an interdisciplinary seminar on Asia.

ส่วนหลักนิติธรรม (The Rule of Law) มีผู้ให้ความหมายไว้หลายความหมายด้วยกันแต่ก็มีองค์ประกอบหลัก ๆ ไปในทำนองเดียวกัน เช่น คณะกรรมการอิสระว่าด้วยการส่งเสริมหลักนิติธรรมแห่งชาติ (Independent National Rule of Law Commission) ให้ความหมายไว้ว่า “หลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม หรือ การกระทำใด ๆ จะต้องไม่ฝ่าฝืน ขัด หรือแย้งต่อหลักนิติธรรม” โดยอาจจำแนกได้เป็น ๒ ประการ คือ ๑. หลักนิติธรรมโดยเคร่งครัด หรือหลักนิติธรรมในความหมายอย่างแคบ ๒. หลักนิติธรรมโดยทั่วไป หรือหลักนิติธรรมในความหมายอย่างกว้าง โดยสาระสำคัญของหลักนิติธรรมโดยเคร่งครัด ได้แก่ ๑. หลักความเป็นอิสระและความเป็นกลางของผู้พิพากษาและตุลาการ ๒. กฎหมายต้องใช้บังคับเป็นการทั่วไป ๓. กฎหมายต้องมีการประกาศใช้ให้ประชาชนทราบ ๔. กฎหมายอาญาต้องไม่มีผลย้อนหลังในทางที่เป็นโทษ ๕. ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องมีสิทธิในการต่อสู้คดี ๖. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจได้เท่าที่

กฎหมายให้อำนาจ ๗. กฎหมายจะยกเว้นความรับผิดชอบให้แก่การกระทำที่ยังไม่เกิดขึ้นไม่ได้^๑

ส่วนเลขาธิการสหประชาชาติ (The Secretary-General of the United Nations) ได้ให้นิยาม The Rule of Law ไว้ว่า “a principle of governance in which all persons, institutions and entities, public and private, including the State itself, are accountable to laws (เจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจได้เท่าที่กฎหมายให้อำนาจ) that are publicly promulgated (กฎหมายต้องมีการประกาศใช้ให้ประชาชนทราบ), equally enforced (กฎหมายต้องใช้บังคับเป็นการทั่วไป) and independently adjudicated (หลักความเป็นอิสระและความเป็นกลางของผู้พิพากษาและตุลาการ), and which are consistent with international human rights norms and standards. It requires, as well, measures to ensure adherence to the principles of supremacy of law, equality before the law, accountability to the law, fairness in the application of the law, separation of powers, participation in decision-making, legal certainty (กฎหมายที่ดีต้องมีความชัดเจน), avoidance of arbitrariness and procedural and legal transparency (กฎหมายที่ดีต้องบัญญัติตามกระบวนการและขั้นตอนที่กฎหมายบัญญัติไว้).”^๒

สำหรับประเด็นเรื่องหลักนิติธรรมและนโยบายของรัฐ ปัญหาคงไม่ได้อยู่ที่ความกว้างหรือแคบของนิยาม แต่อยู่ที่การบังคับใช้ของหลักการดังกล่าวมากกว่า เพราะไม่ว่าจะไม่มีหรือมีนิยามที่ครบหรือไม่ครบถ้วน แต่ถ้าการบังคับใช้ของทุกภาคส่วนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดความเป็นธรรม ความมั่นคง และความผาสุกในสังคมได้ (towards a just, secure and peaceful world, governed by the rule of law)

^๑ ผู้อ่านสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก <http://www.nrlcthailand.org/nrlc2013/download/20141126.pdf>

^๒ <https://www.un.org/ruleoflaw/what-is-the-rule-of-law/>

เจ้าหน้าที่ขอเวชระเบียน...แพทย์ต้องให้หรือไม่?

ร้อยตำรวจเอก จิรสวัสดิ์ สุรฤทธิ์ธำรง*

เป็นที่ทราบดีอยู่แล้วว่าเวชระเบียนหรือรายงานการแพทย์เป็นข้อมูลด้านสุขภาพ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและความลับของผู้ป่วยซึ่งกฎหมายหลายฉบับมุ่งคุ้มครองมิให้มีการเปิดเผยถ้าผู้ป่วยมิได้ให้ความยินยอมและหากมีการฝ่าฝืน ผู้เปิดเผยก็อาจได้รับโทษทางอาญา วินัย จริยธรรมหรือรับผิดทางแพ่งได้ อย่างไรก็ตาม กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ขอเวชระเบียนหรือรายงานการแพทย์แล้ว แพทย์ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลและผู้ประกอบกิจการสถานพยาบาลมีหน้าที่ต้องให้เวชระเบียนหรือรายงานการแพทย์แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่วางกรอบเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครองข้อมูลด้านสุขภาพของผู้ป่วย ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๓ วรรคหนึ่งซึ่งบัญญัติว่าผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นโดยเหตุที่ประกอบอาชีพเป็นแพทย์แล้วเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งบัญญัติว่าข้อมูลด้านสุขภาพของบุคคลเป็นความลับส่วนบุคคล ผู้ใดจะนำไปเปิดเผยในประการที่น่าจะทำให้บุคคลนั้นเสียหายไม่ได้ เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็นไปตามความประสงค์ของบุคคลนั้นโดยตรงหรือมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติให้ต้องเปิดเผย แต่ไม่ว่ากรณีใด ๆ ผู้ใดจะอาศัยอำนาจหรือสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือกฎหมายอื่นเพื่อขอเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลด้านสุขภาพของบุคคลที่ไม่ใช่ของตนไม่ได้ และข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒๗ ซึ่งกำหนดว่าผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต้องไม่เปิดเผยความลับของผู้ป่วยซึ่งตนทราบมาเนื่องจากการประกอบวิชาชีพเว้นแต่ได้รับความยินยอมโดยชอบด้วยกฎหมายหรือเมื่อต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือหน้าที่ แล้ว จึงมีประเด็นที่น่าขบคิดว่ากรณีใดบ้างที่แพทย์ ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลและผู้ประกอบกิจการสถานพยาบาลสามารถเปิดเผยข้อมูลด้านสุขภาพ

ของผู้ป่วยของตนได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

ดังเช่นคดีที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในฉบับนี้เป็นเรื่องศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยและวางหลักการตีความกฎหมายทั้งสามฉบับข้างต้นไว้อย่างน่าสนใจทีเดียว

ข้อเท็จจริงในคดีนี้ คือ นายแพทย์ ท. (ผู้ฟ้องคดี) ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลชื่อคลินิก ป. โดยมีผู้ร้องเรียนผ่านสื่อมวลชน กระทรวงสาธารณสุขและแพทยสภาว่ามีสถานพยาบาลที่ให้บริการผ่าตัดลูกอัมพาตให้แก่เด็กชาย กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำดังกล่าวน่าจะเกิดอันตรายและขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีและความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อีกทั้งเข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม จึงได้สั่งการให้กรมสนับสนุนบริการสุขภาพและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่เกี่ยวข้องตรวจสอบกรณีดังกล่าว ต่อมาอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) จึงได้มอบหมายให้กองการประกอบโรคศิลปะส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสถานพยาบาลที่เกี่ยวข้องรวมถึงสถานพยาบาลของผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ มีหนังสือขอให้ผู้ฟ้องคดีจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานของผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดอัมพาตที่สถานพยาบาลของผู้ฟ้องคดีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ภายในสองวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวเป็นการใช้ให้ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๓ ขัดต่อข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๖ ข้อ ๙ (ปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒๗) และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ห้ามมิให้แพทย์เปิดเผยความลับของผู้ป่วยของตน จึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วให้ยกอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมี คำพิพากษาหรือคำสั่ง

* อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคดีปกครอง

เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานของผู้ป่วยดังกล่าว ศาลปกครองกลางพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด

ประเด็นที่จะต้องพิจารณาคือคำสั่งขอเอกสารหรือหลักฐานของผู้ป่วยดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และผู้ฟ้องคดีจะต้องให้เอกสารดังกล่าวหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า โดยที่พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ มีเจตนารมณ์ในการควบคุมกิจการสถานพยาบาลเพื่อให้ความคุ้มครองประชาชนผู้รับบริการจากสถานพยาบาลให้ได้รับบริการอย่างเป็นธรรม มีมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดและควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพให้ประกอบวิชาชีพเป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ พิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำดังกล่าวน่าจะเกิดอันตรายและเป็นการขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีและความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอีกทั้งการประกอบวิชาชีพในลักษณะดังกล่าวอาจจะเป็นการฝ่าฝืนต่อข้อบังคับว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมฯ จึงได้มีหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีส่งเอกสารหรือหลักฐานของผู้ป่วยดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาว่าได้มีการกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือไม่ การกระทำดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเรียกให้ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ดังนั้น คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานของผู้ป่วยดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าหากผู้ฟ้องคดีให้เวชระเบียนผู้ป่วยแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งดังกล่าวจะทำให้ผู้ฟ้องคดีมีความผิดตามมาตรา ๓๒๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ขัดต่อข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมฯ และขัดต่อมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น ศาลปกครองสูงสุด พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าการเปิดเผยความลับอันจะเป็นความ

ผิดตามกฎหมายดังกล่าวนั้น ต้องเกิดจากการจงใจหรือเกิดจากเจตนาของผู้ฟ้องคดีที่จะเปิดเผยความลับของเจ้าของข้อมูลและมีเจตนาทำให้เจ้าของข้อมูลในเอกสารดังกล่าวได้รับความเสียหาย แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ใช้อำนาจตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีส่งเอกสารหรือหลักฐานของผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดที่สถานพยาบาลที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ฟ้องคดีต้องส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานของผู้ป่วยตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ใช่เกิดจากผู้ฟ้องคดีมีเจตนาที่จะเปิดเผยความลับเพื่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลตามเอกสารเวชระเบียนดังกล่าวแต่ประการใด แต่เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ การที่ผู้ฟ้องคดีจะให้เอกสารหรือหลักฐานตามที่ขอจึงไม่ขัดกับมาตรา ๓๒๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ไม่ขัดต่อข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๖ ข้อ ๙ (ปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒๗) และไม่ขัดต่อมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๘๐/๒๕๕๘)

คดีนี้ถือเป็นบรรทัดฐานที่ดีสำหรับแพทย์ ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลและผู้ประกอบกิจการสถานพยาบาลว่าเวชระเบียนหรือรายงานการแพทย์ซึ่งเป็นข้อมูลด้านสุขภาพและข้อมูลข่าวสารของบุคคลนั้น แม้จะได้รับความคุ้มครองไม่ให้เปิดเผยและถือเป็นความลับของผู้ป่วยก็ตาม แต่เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ใช้อำนาจตามกฎหมายไม่ว่าจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ หรือกฎหมายอื่นที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่งหรือมีหนังสือขอให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมายและไม่มีเจตนาที่จะทำให้เจ้าของข้อมูลหรือผู้ป่วยได้รับความเสียหายแล้ว คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย บุคคลซึ่งได้รับคำสั่งมีหน้าที่ต้องส่งเอกสารหรือหลักฐานตามที่ขอให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย มิเช่นนั้นอาจมีความผิดเสียเองนะครับ!

มุมมอง

สวัสดิการรับ

สมาชิกจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

สัตยา อรุณธารี

สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา กำลังเปิดรับสมัครสอบ ภาค ๒ สมัยที่ ๖๙ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ ดังนี้ครับ

- รับสมัครสอบที่สำนักอบรมศึกษากฎหมายฯ วันที่ ๔ มกราคม - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
- รับสมัครสอบทางไปรษณีย์ วันที่ ๔ มกราคม - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
- รับสมัครสอบทาง Internet วันที่ ๔ มกราคม - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สถานที่สอบ ๒ แห่ง

- มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- มหาวิทยาลัยสยาม

วันเวลาสอบ ๑๔.๐๐ - ๑๘.๐๐ นาฬิกา

- วันอาทิตย์ที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๐ สอบข้อเขียนกลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
- วันอาทิตย์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๐ สอบข้อเขียนกลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

• กำหนดการออกหนังสือของแผนกคำพิพากษาฎีกาและวารสาร

หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๒	ตอน ๑ - สารบาญ
หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๓	ตอน ๑ - สารบาญ
หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๔	ตอน ๑ - สารบาญ
หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๕	ตอน ๑ - สารบาญ
หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๖	ตอน ๑ - สารบาญ
หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๗	ตอน ๑ - สารบาญ
หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๘	ตอน ๑ - สารบาญ
หนังสือคำพิพากษาฎีกาปี ๒๕๕๙	ตอน ๑ - ๕
นิตยสารฉบับสุดท้ายปี ๒๕๕๙	ตอนที่ ๑ - ๔

• สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ แผนกหนังสือคำพิพากษาฎีกาและวารสาร

เวลาทำการ วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา ๘.๓๐ น. - ๑๘.๓๐ น. วันเสาร์ เวลา ๘.๓๐ น. - ๑๖.๓๐ น. ปิดพักเที่ยง โทร ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๒, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๐๕ โทรสาร ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๒ เว็บไซต์ <http://www.thethaibar.or.th>

หนังสือรวมจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๙

มีวางจำหน่ายแล้วที่ศูนย์หนังสือเนติบัณฑิตยสภา ในราคาเล่มละ ๑๒๐ บาท สนใจสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๑๑

* กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, กรรมการอำนวยการอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการวิชาการ, อนุกรรมการพิจารณาการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตฯ
อาจารย์ผู้บรรยายวิชาวิธีพิจารณาความอาญา (ภาคคำ) สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
น.บ. (เกียรตินิยม) น.บ.ท., น.ม. นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิติศาสตร์ (มหาวิทยาลัยทักษิณ)

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

พิธีลงนามในบันทึกความตกลงระหว่างเนติบัณฑิตยสภา
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จ
ไปทรงเป็นประธานในพิธีลงนามในบันทึกความตกลงระหว่าง
เนติบัณฑิตยสภา สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และ
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล ณ ห้องรพีพัฒนศักดิ์
ชั้น ๓ อาคารสถานศึกษาและฝึกอบรม เนติบัณฑิตยสภา เมื่อ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐

เปิดการอบรม

นายวีระพล ตั้งสุวรรณ นายกเนติบัณฑิตยสภา
เป็นประธานในพิธีเปิดการอบรมหลักสูตรภาคจรรยาบรรณ
เนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๘ ณ ห้องบรรยายกรมหลวงราชบุรี
ดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๔ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เมื่อวันที่ ๑๗
ธันวาคม ๒๕๕๙

พระราชทานประกาศนียบัตรแก่นิติบัณฑิต สมัยที่ ๖๘

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ในการพระราชทานประกาศ
นียบัตรแก่ผู้สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ ๖๘ ปีการศึกษา ๒๕๕๘
ในวันจันทร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

มอบโล่และเข็มเนติบัณฑิต

นายวีระพล ตั้งสุวรรณ นายกเนติบัณฑิตยสภา
มอบโล่และเข็มเนติบัณฑิตแก่นายรวิน ถกลวิโรจน์ ผู้สอบ
เนติบัณฑิตได้เป็นที่ ๑ ในพิธีมอบโล่และเข็มเนติบัณฑิต สมัยที่
๖๘ ณ ห้องบรรยายกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๔ อาคาร
เนติบัณฑิตยสภา เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

มอบเงินรางวัลแก่นิติบัณฑิตที่สอบได้คะแนนยอดเยี่ยม

นางสายจิตร์ ฤกษ์นามระ และนางวิภาดา โทณวนิก
ทายาทเจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ มอบเงินรางวัลแก่นายรวิน
ถกลวิโรจน์ ในฐานะเนติบัณฑิตที่สอบได้คะแนนยอดเยี่ยม
(เกียรตินิยม) ในพิธีมอบโล่และเข็มเนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๘ ณ
ห้องบรรยายกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๔ อาคารเนติ
บัณฑิตยสภา เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

บรรณาธิการแฉลอม

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จพระดำเนินมาทรงเป็นประธานในพิธีลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างเนติบัณฑิตยสภา สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล ณ ห้องรพีพัฒนศักดิ์ ชั้น ๓ อาคารสถานศึกษาและฝึกอบรม เนติบัณฑิตยสภา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐ กองบรรณาธิการจึงขอัญเชิญพระฉายาลักษณ์พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ลงพิมพ์เป็นหน้าปก จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ **พระดำรัส พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา** ในพิธีลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างเนติบัณฑิตยสภา สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล, **คำกราบทูล** ในพิธีลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการฯ โดย นายกเนติบัณฑิตยสภา, บทความ **เนื่องจากปก** เสนอเรื่อง “พิธีลงนามบันทึกความตกลงขยายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างเนติบัณฑิตยสภา สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล” โดย โกศลวัฒน์ อินทุจันทร์ยง โปรดติดตาม, บทความ **ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ** เสนอเรื่อง “หรือการใช้บังคับมาตรการทางปกครองกรณีความรับผิดทางละเมิด” โดย นาสินี ยุติธรรมดำรง หรือกรณีแนวทางและวิธีปฏิบัติในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อเงินหรือทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด, บทความ **คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ** เสนอเรื่อง “ฎีกามติคณะรัฐมนตรี” โดย ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีกับความเป็นกฎหมายหรือไม่ อย่างไร, บทความ **เจาะฎีกาเด่น** เสนอเรื่อง “คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๒/๒๕๕๙” โดย รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์ และ มนต์ชัย ชนินทรลีลา โปรดติดตาม, บทความ **ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย** เสนอเรื่อง “The Rule of Law and Policy” โดย ดร.กนก จุลมนต์ โปรดติดตาม, บทความเรื่อง “เจ้าหน้าที่ขอเวชระเบียน...แพทย์ต้องให้หรือไม่” โดย ร้อยตำรวจเอก จิรสวัสดิ์ สุรฤทธิ์ธำรง กล่าวถึง กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ขอเวชระเบียนหรือรายงานการแพทย์แล้ว แพทย์ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลและผู้ประกอบกิจการสถานพยาบาลมีหน้าที่ต้องให้เวชระเบียนหรือรายงานการแพทย์แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่, ปิดท้ายด้วย “มุขขำ” โดย สัตยา อรุณธำรี

พบกันใหม่เดือนมีนาคม

ศิริอร เทศะบำรุง มณีนลินธุ์

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา

<http://www.thethaibar.or.th>

เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

(สงวนสิทธิ์ใช้ในกิจการของแพนทประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย **คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา** จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒-๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

พิมพ์ที่ : **บริษัท กรุสยาม พิมพ์ชื่อ จำกัด**

๔๓/๑๓๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐